

УДК 658.15

Захарук О. М.,*студентка Національного університету “Острозька академія”**Науковий керівник:**викл. Новоселецька А. О.*

ШЛЯХИ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ПАТ “МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ “АЗОВСТАЛЬ”

Прибуток виступає кінцевою метою та ключовим показником функціонування і розвитку будь-якого підприємства, зокрема і ПАТ “Металургійний комбінат “Азовсталь”.

Результати діяльності ПАТ “Азовсталь” в динаміці фіксують те, що комбінат був збитковим протягом 2009-2011 років. У 2009 році чистий збиток становив 211,94 млн. грн., у 2010 році – 178,57 млн. грн., а в 2011 він знову зріс – 507,50 млн. грн. Збитковість – це перш за все комплексна проблема комбінату, адже її вирішення полягає не в тому, щоб одразу отримувати прибуток, а для початку – це “вихід на нуль”.

Максимізація такого показника як прибуток включає в себе два поєднувані напрямки – це збільшення доходів і оптимізація витрат.

Відомо, що одним із резервів нарощення доходів підприємства є збільшення обсягу реалізації товарної продукції [4, с.16]. Перш за все для такого підприємства як “Азовсталь” слід орієнтуватися на експорт продукції, тобто представлення її на міжнародному ринку, посилюючи позиції в Азії, Близькому Сході та Америці. Адже, якщо комбінат експортуватиме продукцію закордон, то ставка оподаткування в такому випадку буде рівна нулю.

Також для збільшення обсягів продажу “Азовсталь” може дозволити собі піти на демпінг, який дасть змогу підірвати позицію конкурентів, здійснити продаж надлишкових запасів і підтримати рівень виробництва на випадок фінансових спадів в економіці [2].

Для збільшення доходів від реалізації необхідно регулярно проводити інвентаризацію запасів і обладнання з метою виявлення і продажу надлишків.

Наступним кроком є обслуговування товару, тобто контроль за тим, щоб продукція відповідала рекламі. Наразі, деяка продукція комбінату підтверджена 32 документами, проте не вся. Таким чином, спектр

продукції буде відповідати міжнародним стандартам і збільшиться кількість споживачів. Важливим є підвищення якості продукції, бо виробництво стане ефективнішим внаслідок вилючення домішок. Існує і зворотня сторона – можна збільшити свої доходи використовуючи і менш якісну, тобто дешевшу сировину. Споживачі не одразу помітять погіршення якості і відповідно не одразу зреагують на це зменшенням попиту, однак цей захід матиме лише короткострокову ефективність. Слід неодмінно вдатися до елімінування і вивести застарілі продукти з ринку (товарні сляби, обсяг виробництва яких не зменшується на комбінаті досі), вірно спрямувавши вивільнені ресурси.

Можливо закуповувати товари на перепродаж у менш відомих комбінатів, ціни яких нижчі в силу малого авторитету підприємства на ринку.

Технологічні нововведення, особливо сучасні форми автоматизації та інформаційних технологій, чинять вплив на рівень і динаміку ефективності виробництва продукції і зменшують потребу в робочих руках.

Також можна наростити доходи, використавши послуги банків по факторинговому обслуговуванню спрямованого на ліквідацію не своєчасних платежів клієнтів.

З метою оптимізації витрат на комбінаті слід працювати над їх мінімізацією.

До факторів зниження собівартості продукції можна віднести концепцію ощадливого виробництва [3, с. 189]. Цілями ощадливого виробництва є: скорочення трудовитрат (перевиробництво металопрокату, випуск дефектної продукції, в рейкобалкових цехах та серед коксових батарей, зайві етапи обробки коксу); скорочення термінів створення продукції (непотрібні переміщення, зайві етапи обробки, непотрібне транспортування); скорочення складських площ (зайві запаси); максимальна якість при мінімальній вартості (брак в рейкобалкових цехах та серед коксових батарей); скорочення простоїв. Під визначення непродуктивних витрат також підпадають витрати на соціальні сфери та благодійність.

На ПАТ “Азовсталь” було б доречним впровадження автоматизованої системи обліку простоїв устаткування. Якщо цим охопити всі основні виробничі підрозділи, то вже за перші 10 робочих діб комбінату зниження позапланових простоїв у конвертерному цеху складе понад 8,5%, або понад 20 год. Позитивний ефект спостерігатиметься і у функціонуванні рейкобалочного цеху: за рахунок зниження простоїв на 3% можна отримати приріст по виробництву – майже 450 тонн готової продукції [2].

Ще одним, не менш ефективним способом є закупівля бартерних угод і скорочення кількості посередників.

Вирішенню підлягає і проблема енергозатратного виробництва ПАТ “Азовсталь”: забезпечення виконання виробничої програми оптимальною кількістю металургійних агрегатів; впровадження енергозберігаючого устаткування; застосування альтернативних видів палива; впровадження систем контролю і обліку енергоресурсів; виявлення нерационального використання паливно-енергетичних ресурсів.

Також з останні три роки було впроваджено ряд проєктів: автоматизована система обліку електроенергії, природного газу, технічної і питної води, морської води на насосних станціях; введений новий кисневий блок ПРУ-60, проте досі не запущений; введений в експлуатацію новий газопровід доменного газу на ТЕЦ тощо. Важливим етапом є закриття енергозатратного мартенівського виробництва у травні 2011 року. Також актуальним видався б перехід до пилевугільного палива для доменних печей замість газу при виготовленні чавуну та литі сталі.

Отже, на металургійному комбінаті “Азовсталь” з метою нарощення прибутку буде актуальним проведення заходів збільшення доходів та оптимізація витрат. До них належать збільшення обсягу реалізації продукції, закупівля товарів на перепродаж, хороша маркетингова політика, провадження і підвищення ефективності виробничої діяльності – дані методи сприяють максимізації доходів. Такому процесу як оптимізація витрат передують: зменшення собівартості продукції, застосування концепції ощадливого виробництва, скорочення адміністративних витрат і кількості посередників, закупівля бартерних операцій і вирішення проблеми енергозатратності і енергоємності підприємства.

Література:

1. Кривицька О.Р. Формування прибутку підприємства у ринкових умовах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 // О.Р. Кривицька – Запоріжжя: Тернопільський НЕУ, 2010. – 20 с.
2. Офіційний сайт ПАТ “Металургійний комбінат “Азовсталь”. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.](#)
3. Скоропад І.С. Механізм управління витратами підприємства / І.С. Скоропад, Б.Р. Балюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.10. – 229 с.
4. Хмелевський О.В. Механізм управління прибутковістю промислового підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / О.В. Хмелевський. – Хмельницький, 2008. – 22 с.